

**KOMUNIKAT NR 83
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 12 października 2009 r.

w sprawie zdarzenia lotniczego Nr 333/08

Na podstawie § 31 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 225), w związku z zarządzeniem nr 14 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia klasyfikacji grup przyczynowych zdarzeń lotniczych (Dz. Urz. ULC z 2006 r. Nr 10, poz. 43) ogłasza się, co następuje:

1. Wypadek lotniczy, który wydarzył się w dniu 11 czerwca 2008 r., na śmigłowcu EC-120B Colibri, na którym lot wykonywał pilot śmigłowcowy turystyczny, lat 36, klasyfikując do kategorii:

„Czynnik ludzki”

w grupie przyczynowej **„Brak kwalifikacji – H2”**.

2. Opis okoliczności wypadku:

W dniu 11 czerwca 2008 r. o godz. 15.00 z lotniska w Bielsku-Białej śmigłowcem EC-120B Colibri wystartował pilot z pasażerem (właścicielem-dysponentem śmigłowca) do lotu, którego celem było lądowisko Czyżyny. Dysponent zmienił trasę na lot do lotniska Katowice-Muchowiec i powrót na lotnisko Bielsko-Biała. Start z lotniska Muchowiec do lotu powrotnego z kolejnym pasażerem na pokładzie nastąpiło o godz. 16.50. Lot wykonywany był wg przepisów VFR. W chwili, gdy śmigłowiec znajdował się w pozycji „z widzialnością” lotniska Bielsko-Biała, dysponent podjął decyzję o wykonaniu lotu widokowego w rejon miejscowości Cieszyn. Przelatując trawers m. Skoczów, dysponent ponownie zmienił decyzję. Lot miał być wykonany nad m. Dziegielów, gdzie miesz-

kali znajomi obu pasażerów. Pilot wykonał krąg nad miejscowością na wysokości około 100 m i wprowadził w lewy zakręt nad zabudowaniami wskazywanymi przez pasażerów. Pilot zajęty identyfikacją obiektu naziemnego doprowadził do spadku prędkości i przeciągnięcia wirnika nośnego. Podczas wymuszonego sytuacją manewru do lądowania śmigłowiec zahaczył wirnikiem nośnym o krawędź dachu budynku oraz drzewo, co doprowadziło do zniszczenia łopat wirnika na 2/3 ich długości. W następstwie zderzenia z ziemią zniszczone zostały płozy podwozia. Jeden z pasażerów odniósł poważne obrażenia ciała.

3. Przyczyna wypadku:

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych, zwana dalej „PKBWL”, ustaliła, że przyczyną wypadku było nieprzestrzeganie przez pilota ograniczeń zakresów użytkowania śmigłowca, co doprowadziło do przeciągnięcia wirnika nośnego w czasie wykonywania manewru na małej wysokości i niesterowalnego zderzenia się z powierzchnią ziemi.

Okolicznością sprzyjającą zaistnieniu zdarzenia lotniczego były:

- wykonywanie lotu nad terenem zabudowanym na małej wysokości, poniżej określonej w przepisach o ruchu lotniczym;
- małe doświadczenie pilota – ogólny nalot około 75 godzin i brak doświadczenia w manewrowaniu na małej wysokości;

- odwrócenie uwagi przez pilota od pilotowania śmigłowcem dla identyfikacji obiektu naziemnego wskazywanego przez pasażerów;
- trzykrotna zamiana decyzji, co do wykonywanego zadania w locie, dokonywana przez dysponenta-właściciela śmigłowca już w trakcie lotu, co mogło wpłynąć na rozproszenie uwagi pilota.

4. Zalecenia profilaktyczne PKBWL:

PKBWL po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w trakcie badania materiałami nie sformułowała zaleceń profilaktycznych.

Komentarz:

PKBWL zwraca uwagę na fakt, że ustanowienie minimalnych wysokości lotu nad gęstą zabudową miast lub osiedli, a także nad zgromadzeniem osób na otwartym powietrzu, ma na celu zagwarantowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa osobom trzecim i ich mieniu. Podjęcie decyzji wykonywania lotu poniżej tych wysokości stwarza potencjalne zagrożenie, które pilot musi zawsze brać pod uwagę.

5. Zalecenia i działania profilaktyczne Prezesa ULC.

Wdrożone zostaną wewnętrzne procedury umożliwiające priorytetowe działania ukierunkowane na natychmiastowe podjęcie czynności administracyjnych, umożliwiających skorzystanie z dyspozycji art. 96 ust. 3 i art. 100 ustawy Prawo lotnicze.